

- په یقین دی بهیت، نانکوین جوراوجور
 ددهت، وهکی: (میان بستن =
 نامادهبوون ژ بوئه نجامدانا
 کارهکی، یان: میان بالا = بهژن
 ناخنجی «نه گهلهک دريژ و نه ژي
 کورت»، یان ژي: میان بند =
 شیتک، که مهربند و..... هتد.)
میانجی (Mîyancî): بهریشان
 (که سی کو دو کهس یان دو تالیان
 پیک بینت یان ژي ژ شه پرکرنی
 بدهته پاش و پیکولی بکعت بو
 نه هیلانا وی نه خواهشیا د ناقبه را
 وان هردوان دا).
میانگین (Mîyangîn): ناخین
 (متوسط، معدل).
میانه (Mîyanê): دناقدا، دناقرا،
 نیشه کا تشته کی.
میترا (Mîtra): ناخی فریشته کی یه
 کو میهر و خوشه ویستی پی هاتیه
 سپارتن، فریشتی پاریزقانی
 راستیی و عهد و پهیمانایه - ته وه
 بی کو روئناکی ژي دهر دکه قت،
 هه تاژ.
میتین (Mîtîn): ته فر، ته فرک -
 قازمه، کولنگ.
- مهر (Muhr):** موهر، مور، ختم.
مهربان (Mêhrban): میهره بان.
مهرگانی (Mêhrganî): نیک ژ
 ناوازین موزیکا ئیرانی یه و ناخی
 نیک ژ هه سیه ناوازین باربه دی
 موسیقاری خسرو پرویزی یه.
مهره (Muhre-ê): موهرک،
 موریک - موهرکیست ستوبنا پشتی
 کو هه ستوبنهک ژ سیه و سی
 موهرکا پیک دهیت.
مهست (Mehêst): مهزترین.
مهستی (Mêhsêti): بانوو، خانم،
 خانما مهزن.
مهستی (Mehsêti): مهه خانم،
 مهه بانوو.
مهسیما (Mehsîma): مههروی،
 جوان، دهلال.
مهشید (Mehşîd): تاظه یف.
مهمان (Mêhman): میهقان.
مهوار (Mehvar): وهکی هه یقی -
 هه یقانه، مۆچه، دهرماله.
مهین (Mêhîn): مهزن، مهزنتر،
 مهزنترین.
می (Mey): مهی، عهره ق.
میان (Miyan): دناقرا، دناقدا.
 ههروه سا هه گهر دگهل هندهک

- میخ (Mîx): بزمار.
- میخچه (Mîxçê): کورتکریا په‌یقا
(میخ) ئانکو: بزمار - بزمارک،
بزمارا بچسویک -
بزماروک (وهرمتنه‌کا ره‌قه کول
دهست و پیتیان دهرده‌کفت).
- میخوش (Meyxoş): تام مز،
فیثیقی کو تاما ترشی و شربینی
بهبه‌قره بدهت.
- میخی (Mîxî): بزماری (مه‌به‌ست ژئ
خه‌تی بزمار یه).
- میدان (Meydan): مه‌یدان،
گۆزه‌پان.
- میراندن (Mîranden): کوشتن،
مراندن.
- میروک (Mîrûk): میتری.
- مییره (Mîre): مالخو، زه‌لام،
میتر (مه‌به‌ست ژئ زه‌لام یان میتری
ژنکی یه) - مه‌زنی مالی.
- میز (Mîz): میتر.
- میزبان (Mîzban): میتهقاندار.
- میزد (Meyezd): خوارده‌مه‌نیپن کو
- د ری و ره‌سمین مه‌زه‌به‌بی دا دادنه
سه‌ر سوفری - جقاتا مه‌ی و
خوشی و میتهقانی.
- میزک (Mîzek): میز (ده‌ستا‌قا
زراف).
- میزیدن (Mîzîden): میزتن.
- میش (Mîş): په‌زی سپی بی می.
- میخ (Mîx): مژا دژوار - نه‌ور.
هه‌روه‌سا (مغ و ماغ) ژئ لکارن.
- میگ (Mîg): کولی.
- میگو (Mîg-Mêyg-Meygû):
کولیا دهریایی.
- میلاو (Mîlav): شاگرد،
به‌رده‌ستک (که‌سی کو وه‌ک شاگرد
یان به‌رده‌ستک ل به‌ر ده‌ستی
خودانی دوکانی کار دکه‌ت).
- میمون (Mê-eymûn): مه‌یونک.
- مینو (Mînu): به‌هشت.
- مینوی (Mînevî-Mînuvî):
به‌هستی.
- میوه (Mîvê): میوه، فیثقی.
- میهن (Mîhen): وه‌لات، مه‌وطن.

بووی.	ن (Nûn): تپیا بیست و نه هی یه ژ
نابودمند (Nabûdmend): مفلس،	نه لفا بییا زمانی فارسی.
هه ژار، فه قیر، دهستکورت.	نا (Na): پی شگری نه رینی یه،
نابوسان (Nabeyûsan): ژ	وه کی: (نابینا: کوره) - بورییت
نشکه کیشه.	هه وای (قصبات الهواء) - نم،
ناپدری (Napêderî): زیاب.	ش.
ناپدید (Napedîd): به رزه، وون،	ناب (Nab): خوری، بی
هندا.	غش (خالص).
ناپسری (Napêserî): نه قسی	ناباب (Nabab): نه مونسب، نه
(نه قسیی کور).	هیژا، نه لایق.
ناتی (Natenî): خویشک و برایین	ناباور (Nabaver): نه جهی
کو نه ژ بابه کی یان ده بیکه کی بن.	باوهری.
ناتوان (Natevan): سست، خاش،	نابجا (Nabêca): نه ل جهی خود،
بی هیژ، بیچاره - هه ژار،	نه دجهدا.
دهستکورت.	نابخرد (Nabêxred): بی عاقل،
ناجور (Nacûr): نه قتیکه تی.	هه بله، نه زان.
ناچخ (Naçex): رما کورت.	نابکار (Nabêkar): خرابکار - بی
ههروهسا (نچک) ژ لکاره.	مفا.
ناچیز (Naçîz): پچهک، کیم،	نابود (Nabûd): نه مای، پویچ

نارکوک (Narkûk): تریاک، نه فیون.	بهر نه که تی، بی قیمهت.
نارگیل (Nargîl): گوپزا هندی.	ناخدا (Naxuda): خودانی به له می
نارنج (Narenc): نارنج (ب عه ره بی ژی هر دبیتزنی نارنج).	یان نه و که سی کو به له می دهاژوت.
نارنجک (Narenceck): نارنجک، رومانه (نه و ژی ره نگه کی ته قه مه نیی یه).	ناخن (Naxun): نینوک.
نارنگی (Narêngî): لانگ.	ناخوش (Naxoş): نه خوهش، نه ساخ - کریت، نه لایق.
نارو (Naro): فیل، حیل - خیانهت.	نادار (Nadar): نه دار، هه ژار، دهستکورت.
ناروا (Nareva): حه رام - نه ژ هه ژی، نه لایق - پاری سه خته، قه لپ.	نادان (Nadan): نه زان، بی عاقل، نه خوه نده قا.
ناره (Nare): میلی ترازبی، به ری قه پانی.	نادختری (Naduxterî): نه قسی (نه قسی یا کچ).
ناز (Naz): ناز، نازداری.	نادرست (Nadurut): شکهستی، عیبه لو - مروقی خرابکار و نه بی باوه ری.
نازا (Naza): سته ور، ژن یان هر گیانه و هره کی می کو زک پر نه بت و نه زیت.	نار (Nar): هنار.
نازان (Nazan): ب نازداریشه.	ناراست (Narast): خوه هر، خوار - درو، نه وه بی - خائین، فیل باز.
نازبو (Nazbû): رحان.	ناربن (Narbun): دارا هناری.
نازک (Nazuk): ته نک - نه رم - زراف.	نارس (Nares): نه گه هشتی، کال (فیتی نه گه هشتی و کال).
نازنین (Nazênîn): نازدار - به ژن زراف - دلراکیش.	نارسا (Naresa): کورت، ب کیماسی.
	نارکند (Narkend): جهی کو مشه دارین هنارا لی بن.

- نازیدن (Nazîden):** خـوه نازدار کرن، شانازی بخوه برن.
- ناژو (Najû):** دارا کـاژئی، دارا صنویه ری.
- ناساز (Nasaz):** دژ - بهروفاژ.
- ناسره (Nasere):** قه لپ، سهخته، پاره یان زیری سهخته - ناخفتنا کریت و نه د جهدا.
- ناسزا (Nasêza):** خه بهر، فه حش، ناخفتنن کریت و نه لایق.
- ناشتا (Naşêta):** برسی، که سی برسی کو ههر ژ سپیدی دهمی ژ خه و رادبت تشتهک نه خواربت.
- ناشناس (Naşênas):** نه نیاس، بیانی، غه ریب.
- ناشی (Naşî):** نوکار، بی ته جریبه، که سی کو هیشتا د کاری خوه دا شاره زا نه بووی.
- ناغوش (Naxûş):** سه ر نقو کرن د بن ناغی فه.
- ناغول (Naxûl):** پی سترک، دهره جک، په بیسک.
- ناف (Naf):** نافک.
- نافرمان (Naferman):** یاخی.
- نافه (Nafe):** وه کی نافکی - مسک و نافکا خه زالا مسکی.
- ناک (Nak):** ئیک ژ پاشگرین وه که هقی و سالو خدانئ یه و نانکوین جورا و جور ددهت کو نهف نانکوه ب وی په یقی فه گریدایه یا کو دگه لدا دهیت، وه کی: (اندوهناک = خه مگین، دردناک = ب ئیش، فناک = شه دار و..... هتد) - تی شه دای، دناف فه دای، د ناف گه فارتی.
- ناکام (Nakam):** بی مراد، که سی کو نه گه هشتبته ئاره زو و مه خسه دا خوه.
- ناکس (Nakes):** نه لایق، نه هیژا، پویچه مرؤف، بیخییر، بی سه روچا ف.
- ناگاه (Nagah):** ب بیده نگی فه - ژ نشکه کی شه - بی وه ختی، نه لدهم، نه لوهخت.
- ناگرفت (Nagêrêft):** بنییره: (ناگاه).
- ناگزیر (Naguzîr):** نه چار، ژ نه چاری.
- ناگه (Nageh):** کورتکریا (ناگاه)، بنییره: (ناگاه).
- ناگهان (Nagehan):** بنییره: (ناگاه).

نامرد (Namerd): نه مهرد -	نال (Nal): له څه ن.
ترسټوک، کولافه - بچ غیرهت.	نالان (Nalan): ب ئاخ و ئوف و
نامزد (Namzed): بهرېزار، که سچ	نالین څه - که سچ ب ئاخ و ئوف،
کو بو کاره کی هاتبیته	که سچ کو ئاخینکا رادهپلت و کول
دهستنیشانکرن - ده زگر، کچ یان	و که سهران دادکهت.
کور کو په پیمانین زه ووجینې د ناقبه را	نالش (Nalêş): ئاخ و ئوف و گری و
واندا هاتبینه گریدان.	زیمار.
نامور (Namver): ناقدار، ب ناڅ	نالہ (Nalê): ئاخینک یان ئوفینا کو
و دهنگ.	ژ دلې سوتی و داخدیتی
نامه (Namê): نامه، په رکې	دهردکهفت.
نقیسی، په رتووک.	نالیدن (Nalîden): ئاخینک
نامهبر (Namêber): پیلک،	راهیتلان - گرین، زیمارکرن.
قاسد.	نام (Nam): ناڅ، په پشا کو که سهک
نامی (Namî): بنیره: (نامور).	یان تشتهک پچ دهیتته ناڅکرن و
نامیدن (Namîden): ب ناڅ کرن،	گازیکرن.
ناڅ لسهر که سهکی دانان - ب	نام آور (Nam aver): ناقدار، ب
ناڅ گازی که سهکی کرن.	ناڅ و دهنگ.
نان (Nan): نان.	نامادری (Namaderî): ژنباب، زړ
نانکور (Nankûr): بچ نان و خوئ،	دهیک.
نان حهرام.	نامبردار (Nambe-burdar):
نانو (Nanû): له هندک، لاندک -	ناقدار، ب ناڅ و دهنگ.
لالایی یا کو دهیک د بهر لاندک	نامبرده (Namburdê): ناقبری،
ههژاندنچ را دبیترت دا کو زاروکن	ناقئینای، که سچ کول جهه کی یان
خوه بنقینت.	د نقیسیینه کی دا ناقئ وی بهری
نانوا (Nanva): نانپیت، نان فروش.	هینگی هاتبیت.
نانیوشان (Naniyûşan): نه	نامدار (Namdar): ناقدار.

ټالافټين موزيکي يه کوب دهقي
 دهيتته ليتدان) - بوريا
 ههواي (بوريه کا کرکړوکی يه کو
 ههواي ژگه وريي دبه ته پشا . ب
 عه ره بي ديترني «قصبة الربة» .
نایاب (Nayab): نایاب، تشتي
 زيده باش کو کيم په يدا بت يان
 بده ست بکه فت .

نایژه (Nayjê): هه ر نیک ژ چه قين
 بوريا ههواي کو د ناٹ پشا دا
 به لاقه دبن (قصبات الهواء)،
 ههروه سا (نایچه) ژي لکاره -
 لويلکا گوزکی يان هه ر لويلکا کو
 ناٹ تيرا دهر باز بت .

نبات (Nebat): شه کر نه بات
 (جوړه کي شرينا هيب يه وه کی
 شويشي کو ژ شه کړي بخوه دهيتته
 چيکرن) .

نبرد (Neberd): شه ر، جهنگ .
نبرده (Neberde): شه پرکه ر،
 شه رقان، دلاوهر، دلير .

نېسه (Nebese): نه قي، ههروه سا
 (نوه، نبيره، نيس، نبيسه و
 نواسه) ژي لکارن .

نېش (Nebş): کنار کنار تين گوره پان
 و چوار ريبانا) - ئيشکين خاني و

گوليبووي - بي ناگه ه، هاي ژي
 نه، ژ نشکه کيفه .

ناو (Nav): هه ر تشتي کو دريژ بت
 و ناٹک فاله وه کی بوريي -
 ريښه چوون يان رهفتارين ژ نازداری
 - به له م، به له مين جهنگي .

ناوانيدن (Navanîden): خوههر
 کرن، چه ماندن .

ناورد (Naverd): جهنگ، شه ر -
 زقرين لدر هه قودو .

ناوک (Navek): کور تکر يا په يشا
 (ناو) ئانکو: به له م، به له ما
 بچويک، قايک - تيرا
 کفاني (ناوک انداز = تيرهاڅيژ) .

ناوگان (Navgan): به له مين
 جهنگي .

ناويدن (Navîden): خوههر بوون،
 چه میان - ب نازداری ريښه چوون .

ناويژه (Navîjê): ب غش، غشدار،
 سه خته، قه لپ .

ناهار (Nahar): بنيري: (ناشتا) -
 فراقين، خوارنا داني نيقرؤ .

ناھيد (Nahîd): ستيرا «زوهه» - د
 ئيرانا کهفن دا خوداقه ندی ئاقي
 بوو .

ناي (Nay): نه ي، بلوول (ئیک ژ

نخجیروال (Nexcîrval): نیچیرقان.	کولانا.
ههروهسا په یقین (نخجیروان، نخجیربان، نخجیرزن، نخجیرگیر، شکارچی و شکاریان) ژى لکارن.	نېشتان (Nebêšten): نقيسين.
نخري (Nuxrî): نه خري، زاروکن دهستپيکي کو دهيتته سهر دنيايي.	نېک (Nebek): ناقزه، جههک لېه ليثا کانيي يان رويباری کو ئاښ ژى بزيت.
نخست (Nuxust): ئيکه م، ئیکه مين.	نې (Nubî): قورئان، مسحفه. ههروهسا (نېی و نوي) ژى لکارن.
نخود (Nu- exod): نوک.	نېره (Nebîre): بنيره: (نېسه).
نخيز (Nexîz): پويچه مروښ، ره زيل، قهلس، دهخهس - که مين، جهت که مينی.	نېسه (Nebîse): بنيره: (نېسه).
نر (Ner): نير، مروښ يان گيانه وهری نير.	نېج (Nuc): د ناښ دهڅی دا، هوندري دهڅی - دۆرماندۆري دهڅ و ليثا.
نرخ (Nêrx): نرخ، بها، قيمهت.	نېجک (Necék): رما بچويک.
نرد (Nerd): ياريا تاوله - قورمى دارى (ههر ژ ئهردى تا کو دگه هيتته چه قا).	نېجوغ (Necûx): کوريشکين پويستى له شى.
نردبان (Nerdeban): پيسترک.	نېخ (Nex): به نک، دهزى - ديو، ناقى ديوه کى به.
نرده (Nerde): طاني بيستانا يان محده لى دهره چکين خانبا.	نېخل (Nexcêl): قورينجک.
نرسک (Nersek): نيسک.	نېخير (Nexcîr): نيچير.
نرگ (Nerg): دهستهک يان کومه له کا مروښان يان رهڅديت گيانه وهره و رهڅيت فرندا.	نېخيرگان (Nexcîrgan): ئيک ژ ئاوازين کهڅنين موزيکا ئيرانى به و ناقى ئيک ژ ههر سيه ئاوازين باربه دى موسيقارى ناقدارى خسرو په رويزى به. ههروهسا (نخجيرگان ونخجيرگانى) ژى لکارن.
نرگس (Nergês): نيرگس، گولا	نېخيرگاه (Nexcîrghah): جهت نيچيرى.

روسته می پهلوانه.	نیرگز.
نرینه (Nerînê): نیراتی.	نرم (Nerm): هر تشتی کو هاتبیته
نزار (Nezar): له غهر، لاواز - بی هیژ، وهستیای، بیچاره - گوشتی بی بهز و دهینگ.	قوتان و موخل کرن - نرم (د رستی دا نانکویین خوه یین تایبته ددهت، بو نمونه چیدبت بهحسی نرم یان رهق ناخفتنی بت، یان ژی بهحسی رهقاتی و نهرماتیا تشته کی یان که رهسته کی بت و.....هتد)، هر ژقی په یقی یه: (نرم کردن = نرم کرن، نهرمزاندن - قوتان - فیئرکرن هه قوت کرن - نرم کرن، هیدی کرن، دله ی دلی دان تا کو نه عصابیت وی بهینه خواری و.....هتد).
نزد (Nezd): نک، دهف، جهم.	نرمه (Nermê): گوشتی نهرمه - نهرمی گوهی کو گوهارک دکه قیتی - هر تشتی کو نرم و هیدی بت.
نزدیک (Nezdîk): نیژیک - لبه ردهست - لدهف، لنک، لجهم - جیران - کهس و کار، خزم.	نره (Nere): کیر (نامیری گوهنیلیی زهلامی) - پیلین ناچی.
نزم (Nêzm): مژا دژوار کو دنیا پی تاری بیت.	نره (Nerre): نیئر، مرؤف یان گیانه وهری نیر.
نزیدن (Nezîden): هلکیشان، کیشانه دهر. ههروهسا (نژیدن، تژیدن، تزیدن و تریدن) ژی لکارن.	نریمان (Nerîman): کهسی کو طبعه تیت میرانی و نیراتیی لجهم هه بن، دلیر، پهلوان - ناچی بابی «سام» ی، کو سام بخوه باپیری
نژاد (Nêjad): نهژاد، کنیت، قنیت (ئهصل و نهسهب).	
نژغار (Nejxar): فریاد، دهنگین بلند، نرین (وهکی نرینا شیرا).	
نژم (Nêjm): مژ.	
نژند (Nejend): خه مگین، په ریشان - چرمسی - توره، توره بووی.	
نژنگ (Nejeng): ته لهه، ته لی - ره کهه، قه فهس.	
نژه (Neje): چه قی داری - نیرین داری کو بان پی دهینه داپوشین -	

- نشاختن (Nêşaxten):** دامه‌زاندن، دانان، جهی وی د جهه‌کی دا قه‌کرن. هه‌روه‌سا (نشاستن، بنشاختن، نشاخیدن، نشاندن، نشانیدن و جادادن) ژی لکارن.
- نشان (Nêşan):** نیشان (علامه) - نیشان (اثر) - نارمانج، کیل - مه‌دالی (ویسام). هه‌روه‌سا ژ قی پهیقی یه، په‌یقا (نشان دادن) = نیشادان).
- نشاندن (Nêşanden):** دامه‌زاندن - کهسه‌ک نه‌چار کرن کو روینیتته‌خواری - قه‌مراندنا ناگری.
- نشانه (Nêşane):** کیل، نارمانج.
- نشانی (Nêşanî):** نیشان (علامه) - ناف و نیشان، ئه‌دریس.
- نشبیل (Nêşbîl):** شوکا ماسیا. هه‌روه‌سا (نشپیل، نشل، چنگک و قلاب) ژی لکارن.
- نشست (Nêşest):** روینشت.
- نشستن (Nêşesten):** جه‌گرتن (د جهه‌کی دا جه‌گرتن) - نارام بوون - روینشتن.
- نشستنگاه (Nêşestengah):** جهی روینشتنی.
- نشسته (Nêşestê):** روینشتی.
- پوبله‌ک کو ژ زیری یان زیقی ده‌یتته دروستکرن دا کول روژتین ده‌هواتا ب سه‌ری بویک و زاقایا دا بکه‌ن.
- نس (Nus):** دۆرماندۆری ده‌ف و لیقا. هه‌روه‌سا (پوز، نج و نول) ژی لکارن.
- نسا (Nesa):** بنییره: (نسا) - کهله‌ختی مری، مرار، که‌لواش.
- نसार (Nesar):** نزار، پشتته‌تاف - سه و سیبه‌ر. هه‌روه‌سا (نسا و نسر) ژی لکارن.
- نسک (Nesk):** په‌رتووک - پشکه‌ک ژ په‌رتووکین - هه‌ر پشکه‌ک ژ هه‌ر بیست و ئیک پشکین په‌رتووکا ئاقتیستایی کو هه‌ر پشکه‌کی نافه‌کی تاییه‌ت یی هه‌ی. هه‌روه‌سا بو قی مه‌به‌ستتی (نسکا و نسکه) ژی لکارن - نيسک. هه‌روه‌سا بو قی مه‌به‌ستتی (نرسک و نرسنک) ژی لکارن.
- نسوز (Nesûz):** هه‌ر تشتی کو د ناف ناگری دا نه‌سوژیت، وه‌کی هنده‌ک (که‌رییچ و سندوق و په‌نبیی تاییه‌ت).
- نسیله (Nusîlê):** گارانا ده‌وارا.